

Keskiviikko 20. toukokuuta 2015

P8_TA(2015)0209

Oliivipuita kiusaavan *Xylella fastidiosa* -bakteerin leviäminen**Euroopan parlamentin päätöslauselma 20. toukokuuta 2015 oliivipuita kiusaavan *Xylella fastidiosa* -bakteerin leviämisestä (2015/2652(RSP))**

(2016/C 353/08)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon kasvien ja kasvituotteiden haitallisten organismien jäsenvaltioihin kulkeutumisen estämiseen liittyvistä suojatoimenpiteistä annetun neuvoston direktiivin 2000/29/EY⁽¹⁾,
 - ottaa huomioon Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen (EFSA) 26. marraskuuta 2013 ja 6. tammikuuta 2015 julkaistut tieteelliset lausunnot, joissa käsiteltiin *Xylella fastidiosa* -bakteerin kasvien terveydelle aiheuttamia riskejä unionin alueella sekä eriteltiin ja arvioitiin eri vaihtoehtoja riskin pienentämiseksi,
 - ottaa huomioon komission 13. helmikuuta ja 23. heinäkuuta 2014 sekä 28. huhtikuuta 2015 tekemät täytäntöönpanopäätökset liittyen toimiin, joilla estetään *Xylella fastidiosa* -bakteerin kulkeutuminen unioniin ja leviäminen unionissa,
 - ottaa huomioon elintarvike- ja eläinlääkintätoimiston (FVO) helmikuussa ja marraskuussa 2014 tekemiä tarkastuksia koskevat raportit,
 - ottaa huomioon komissiolle esitetyn kysymyksen oliivipuita kiusaavan *Xylella fastidiosa* -bakteerin leviämisestä (O-000038/2015 – B8-0117/2015),
 - ottaa huomioon yhteisön politiikan puitteista torjunta-aineiden kestävän käytön aikaansaamiseksi annetun direktiivin 2009/128/EY⁽²⁾,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 128 artiklan 5 kohdan ja 123 artiklan 4 kohdan,
- A. toteaa, että *Xylella fastidiosa* -bakteeri on erittäin vaarallinen välitön uhka tiettyjen viljelykasvien ja esimerkiksi oliivi-, manteli- ja persikkapuiden sekä koristekasvien tuotannolle Etelä-Euroopassa; toteaa, että se on bakteerin tyypistä riippuen mahdollinen uhka viinitarhoille, sitruspuille ja muille viljelykasveille ja voi johtaa ennennäkemättömiin ja tuhoisiin menetyksiin, joilla on dramaattisia taloudellisia, ympäristöön liittyviä sekä sosiaalisia vaikutuksia; toteaa, että Apulian alueella oliivipuita kiusaava bakteerikanta on erilainen kuin kannat, jotka aiheuttavat tauteja viiniköynnöksille tai sitruspuille muualla maailmassa;
- B. ottaa huomioon, että bakteeri on jo aiheuttanut vakavia vahinkoja Etelä-Italian Apulian alueen oliivilehdoille uhaten mahdollisesti muita viljelykasveja ja alueita;
- C. ottaa huomioon, että Apulian alueen oliivituotanto on yksi sen tärkeimmistä maataloustuotannon aloista ja sen osuus alueen maataloustuotannon kokonaisarvosta vuonna 2013 oli 11,6 prosenttia (522 miljoonaa euroa) ja 30 prosenttia Italian oliivituotannon arvosta;
- D. ottaa huomioon, että *Xylella fastidiosa* aiheuttaa vakavia taloudellisia vahinkoja paitsi oliivintuottajille myös koko tuotantoketjulle, mukaan luettuina osuustoiminnalliset ja yksityiset puristamot, sekä matkailulle ja markkinoinnille;
- E. toteaa, että ensimmäisen ilmoituksen *Xylella fastidiosan* leviämisestä tekivät Italian viranomaiset 21. lokakuuta 2013, minkä jälkeen hälyttävä määrä puita on saanut tartunnan;
- F. ottaa huomioon, että komission terveyden ja elintarviketurvallisuuden pääosaston elintarvike- ja eläinlääkintätoimiston (FVO) Italiassa helmi- ja marraskuussa 2014 tekemät tarkastukset osoittavat, että tilanne on pahentunut dramaattisesti eikä bakteerin leviämistä edelleen voida sulkea pois;

⁽¹⁾ EYVL L 169, 10.7.2000, s. 1.

⁽²⁾ EYVL L 309, 24.11.2009, s. 71.

Keskiviikko 20. toukokuuta 2015

- G. toteaa, ettei sairastuneiden kasvien parantamiseen paikalla ole tällä hetkellä keinoa ja että bakteerin saaneet kasvit yleensä joko kärsivät bakteerista koko elinikänsä tai kuolevat nopeasti;
- H. ottaa huomioon, että unionissa suuri määrä erilaisia kasveja voi kantaa sairautta, mukaan luettuina oireettomat villit kasvit;
- I. toteaa EFSAn korostaneen, että etusijalle olisi asetettava maahantuontiin ja epidemioiden rajaamiseen keskittyvät ennaltaehkäisevät toimenpiteet, koska *Xylella fastidiosa* -bakteerin leviämistä on hankala pysäyttää sen päästyä vaikuttamaan tuotantoalueeseen, ja toteaa myös, että tutkimustulosten jakamista on tehostettava;
1. toteaa, että komission ennen huhtikuuta 2015 tekemissä täytäntöönpanopäätöksissä keskityttiin pääasiassa bakteerin leviämistä torjuviin sisäisiin toimiin eikä niihin sisältyneet tehokkaita toimenpiteitä, joilla estettäisiin taudin leviämistä kolmansista maista EU:hun;
 2. kehottaa komissiota toteuttamaan *Xylella fastidiosan* vastaisia kohdennettuja toimia, joilla estetään infektoituneen materiaalin tuonti EU:hun; on tyytyväinen komission huhtikuussa 2015 tekemään päätökseen pysäyttää tartunnan saaneiden kahvipensaiden tuonti Costa Ricasta ja Hondurasista sekä käyttöön otettuihin rajoituksiin, jotka koskevat kasvien tuontia muissa kolmansissa maissa olevilta alueilta, joilla tautia esiintyy; pyytää tarvittaessa toteuttamaan tehokkaampia toimenpiteitä mukaan luettuna tuonnin salliminen ainoastaan tuotantoalueilta, joilla tuholaisia ei esiinny;
 3. pitää valitettavana, että hyvin usein komissio ei reagoi riittävän nopeasti estääkseen kasvitautien leviämisen kolmansista maista unioniin; kehottaa siksi komissiota selvittämään tartuntalähteen ja tarkistamaan EU:n virallista kasvinsuojelua koskevaa valvontajärjestelmää alueemme suojelemiseksi;
 4. kehottaa komissiota erityisesti kesän lähestyessä toteuttamaan tehokkaita toimia, joiden avulla estetään *Xylella fastidiosan* leviäminen EU:ssa; kehottaa ottamaan toimien yhteydessä huomioon erityisesti kaikkein riskialttiimmat viljelykasvit mutta myös muut kasvit, joihin tauti voi vaikuttaa vakavasti; pitää tässä suhteessa hyvin tärkeinä vuonna 2015 tehdyn täytäntöönpanopäätöksen 9 artiklan määräyksiä;
 5. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita korvaamaan tuottajille hävittämistoimenpiteistä aiheutuneet kustannukset ja tulojen menetykset, joihin kuuluvat paitsi maataloustuotannon menetykset myös kulttuuriperintöä, historiaa ja matkailuun liittyviä toimintoja koskevat vahingot;
 6. kehottaa komissiota ja asiasta vastaavia viranomaisia käyttämään kaikkia mahdollisia rahastoja ja välineitä auttaakseen ongelmasta kärsivien alueiden taloudellista elpymistä; kehottaa komissiota esittämään kannustimia tuottajille, jotka panevat täytäntöön ehkäiseviä toimenpiteitä;
 7. kehottaa komissiota varmistamaan, että käytettävissä on riittävät varat ja henkilöstöresurssit asiaa koskevien strategioiden toteuttamiseksi, ja kehottaa myös tukemaan viljelijöitä asianmukaisten viljelykäytäntöjen soveltamisessa *Xylella fastidiosan* ja sen kantajien käsittelemiseksi; kehottaa komissiota edistämään tehostettua tutkimusta viipymättä esimerkiksi lisäämällä kansainvälistä verkostoitumista ja asettamalla varoja tutkimuslaitosten käyttöön, jotta voidaan lisätä tieteellistä tietämystä *Xylella fastidiosa* -bakteerista ja varmuudella määrittää patogeenin, oireiden ja taudin kehittymisen välisen yhteyden luonne;
 8. korostaa, että on toteutettava tiedotuskampanjoita EU:n mahdollisesti taudille alttiilla alueilla, jotta voidaan lisätä asianomaisten toimijoiden paitsi maataloudessa, myös puutarha-alalla sekä koristekasvien jälleenmyyjien, ammattimaisten puutarhureiden sekä näiden asiakkaiden keskuudessa;
 9. katsoo, että erityisesti kesän lähestyessä komission ja jäsenvaltioiden olisi varoitettava matkailijoita vaaroista, joita *Xylella fastidiosa* -bakteerista kärsivistä maista tuotavien tartunnan saaneiden kasvien tuonti unioniin voi aiheuttaa;
 10. kehottaa lisäämään käytettävissä olevia keinoja, joiden avulla voidaan varmistaa haitallisten organismien havaitseminen rajanylityspaikoissa, joiden kautta ne saapuvat unionin alueelle; kannustaa jäsenvaltioita myös lisäämään säännöllisiä tarkastuksia, jotta estetään *Xylella fastidiosa* -bakteerin leviäminen rajattujen alueiden ulkopuolelle;

Keskiviikko 20. toukokuuta 2015

11. kehottaa komissiota perustamaan avoimen tietokannan, josta löytyy luettelo unionin ja jäsenvaltioiden tason toimielimistä ja toimivaltaisista viranomaisista ja jolla helpotetaan tietojen ja kokemusten vaihtoa, parhaat käytännön mukaan lukien, sekä nopeaa varoituksen antamista toimivaltaisille viranomaisille ja tarvittavien toimenpiteiden toteuttamista;
 12. kehottaa komissiota antamaan avoimella tavalla laaditut ja kattavat ohjeet, jotka koskevat sellaisten kertyneisiin kokemuksiin ja parhaisiin käytäntöihin perustuvien ehkäisy- ja taudintorjuntatoimenpiteiden täytäntöönpanoa, joita jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset ja yksiköt voivat käyttää tukivälineenä, ja määrittämään kyseisissä ohjeissa selvästi toimenpiteiden soveltamisalan ja keston;
 13. kehottaa komissiota raportoimaan Euroopan parlamentille vuosittain tai aina tilanteen muuttuessa uhasta, jonka *Xylella fastidiosa* -bakteeri ja muut maataloustuotantoa uhkaavat organismit aiheuttavat EU:n tuottajille;
 14. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.
-